

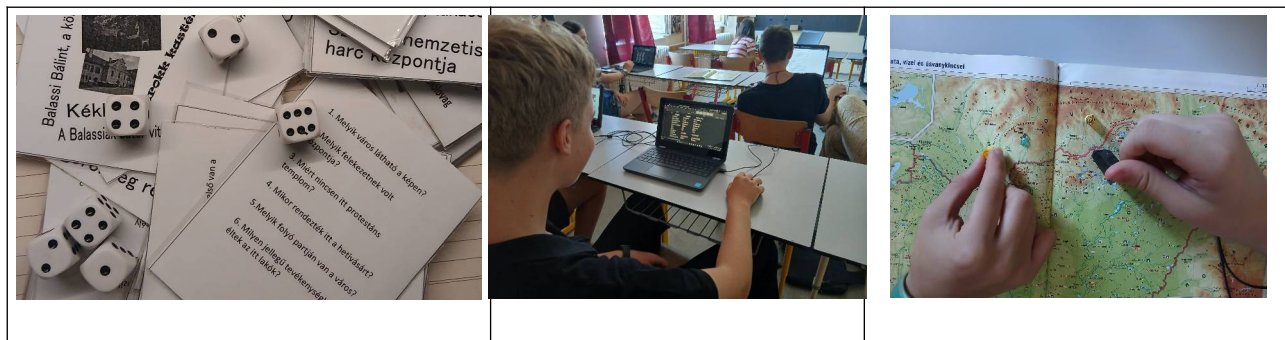
Határtalanul!

Hetedikeseink a Felvidéken kirándultak

A gyerekek nagy izgalommal készültek az utazásra. Több **előkészítőórát** szántunk arra, hogy érzékenyítsük őket a rájuk váró élményekre. Egyrészt nagyszerű ilyen csodálatos vidéket bejárni, megismerni gazdag múltját, másrészt fájdalmas megérteni, hogy itt egyre kevesebb a magyar, hogy ezt a valaha fontos vidéket manapság elhagyják az emberek és lassan elhal. Az egyik eszközünk a hely történetének megismerésére az okosdoboz program volt, amit online értek el a gyerekek.

Készítettünk kártyajátékokat, a brainboxnak volt a legnagyobb sikere. Lényege, hogy a kártya egyik oldalán villám információk vannak-ezt 1percig memorizálhatja a játékos, majd a társa a másik oldalon található 6db kérdésből tesz fel egyet – dobókockával döntjük el, melyiket. Ha meg tudja válaszolni, övé a kártya. Az nyer, aki több kártyát tud összegyűjteni. Az útvonalunkat végigkövettük térképen, a távolságokat összehasonlítottuk azzal, amit a hétköznapiakból már ismertek a gyerekek. Foglalkoztunk a szlovák nyelvvel is, hiszen jó eséllyel számíthattunk rá, hogy találkozunk szlovákokkal, akik mindig örülnek, ha a nyelvükön köszöntjük őket, illetve szlovákul köszönjük meg a kedvességüket.

Október elsején ugyanaz a busz állt meg az iskola előtt, amelyikkel már mi tanárok korábban is vittünk gyerekeket a Felvidékre, sőt, még a sofőrünk is ugyanaz volt. Miután mindenki megtalálta a helyét, és a csomagokat is sikerült elpakolnunk, elindulhattunk **a nagy utazásra**.

Az első állomásunk losonci iskolába vitt minket, ahol helyi diákokkal szerettünk volna találkozni. Barátságkarkötőket készítettünk nekik. Főként a lányok otthon is foglalkoztak vele, hogy igazán szép darabokat hagyhassunk ott, és vittünk két nagy doboz jó állapotú tankönyvet is. Mi arra számítottunk, hogy legalább annyi hetedik osztályos van Losoncon, mint nálunk. Kiderült, hogy ott már csak egyetlen osztálynyi tanuló jár az iskolába, pedig Bial Péter igazgató úr gyermekkorában még három magyar osztály volt az iskolában. Ő mesélt a város szerepéről, a magyarság olvadásáról és az iskola történetéről és a saját gyerekkoráról, az azóta történt változásokról. Sajnos a gyerekekkel nem találkozhattunk egy járvány miatt. Ők csak az ablakon keresztül integettek nekünk nagy mosolyokkal.

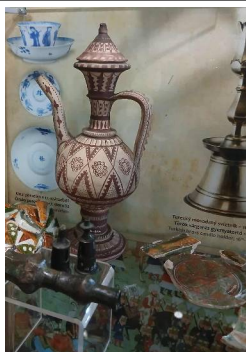

Gács volt a következő megállónk. Itt Csontváry Kosztka Tivadar emlékkiállítását csodálhattuk meg, hiszen ő itt élt tíz éven keresztül, itt volt patikus, itt kezdett el festeni. Életének regénybe illő történeteit ízlelgettük, miközben interaktív játékokon keresztül ismerkedtünk festészetének jelentősebb alkotásaival, és a hely történetével. Néhány kiállított tárgy komoly rejtélyt jelentett. Például az ötvenes évek elemlámpáját elsőre

fényképezőgépnek nézték a gyerekek. Gácson még egy kastélyt látogattunk meg, ami napjainkban luxusszállóként üzemel. Kertjében meghallgattuk a történetét, majd megengedték nekünk, hogy néma csendben körbejárjunk a kerengőben. A belső udvart üvegtetővel fedték be, ma mint szalon üzemel, ahol a vendégek épp ebédeltek. Izgalmas működés közben látni az arisztokrácia számára épített helyet, különösen, hogy annyi érdekeset tudtunk meg a históriájáról, ami egyáltalán nem a kényelemről és a pompáról szólt.

A Füleki-vár volt az utolsó állomásunk az első napon. Ennek a hatalmas erődítménynek csak egy tornya maradt épen, itt kapott helyet a környék története, az ősmaradványoktól a törökökig, akik felrobbantották a várat. Természetesen közben központ volt, támasza a környék lakóinak, sok véres harcot vívtak itt, éppen ezért döntöttek úgy a törökök, hogy inkább a földdel teszik egyenlővé, habár csellel foglalták el. Ennek már lassan több, mint ötszáz éve, mégis jelen van, bejárható mind térben és időben, gazdagsága romok között talált tárgyak minőségén mérhető le.

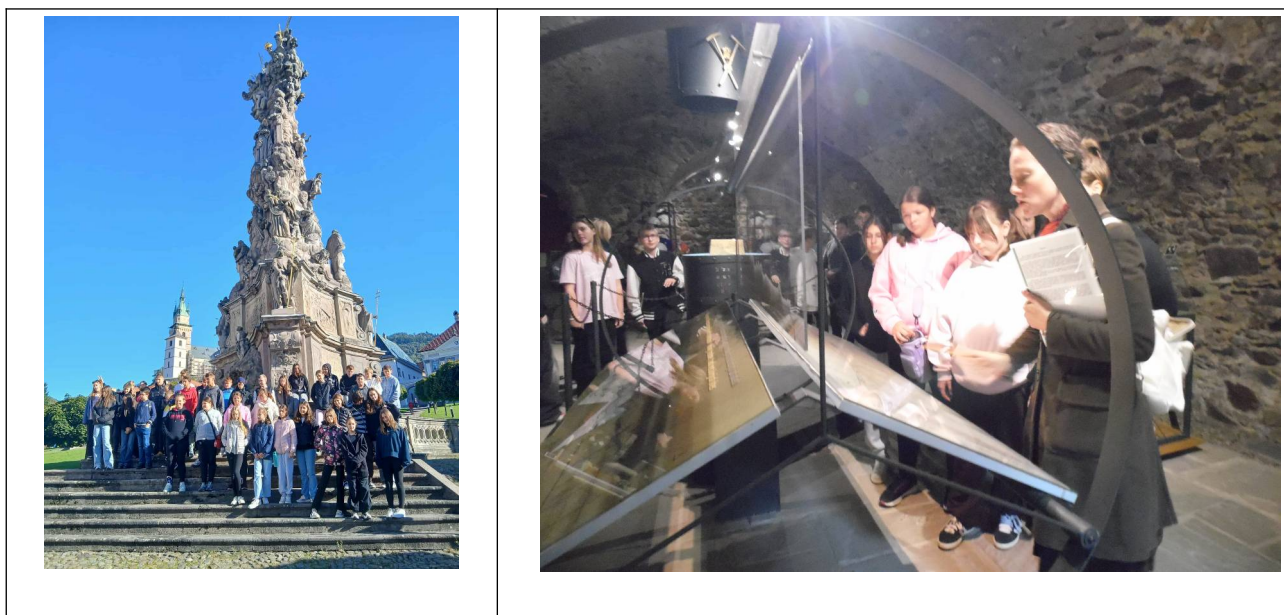

Az utazás minden napján kvízt játszottunk. Aki jó kérdést tudott kitalálni, cukorkát kapott, és az is, aki válaszolni tudott a kérdésre. A szemfülesek már eleve kérdéseket írtak fel utazásunk különböző állomásain. Ezekből a kérdésekből mindenféle játékokat gyártottak a

gyerekek, amit részben az értékelő órán mutattak be egymásnak, másrészt a témanap különböző állomásain használtuk fel.

Második napunkon a bányavárosokról hallottunk. Körmöcbányát látogattuk meg, ahol aranyat bányásztak, és mérések szerint még mindig rengeteg rejtőzik belőle a hegyekben, de túl mélyen van. A város 1328-ban alapított éremverdejében ma eurót vernek. A középkori bányaváros életét bemutató kiállítás maga is fantasztikusan érdekes, hiszen akkoriban mást jelentett egy városhoz tartozni. A polgárok a Szentháromság szobor előtt tettek esküt a városért, mindenki templomba járt, ahol hetente tudták megbeszélni ügyesbajos dolgaikat. Másképpen tartottak fegyelmet, mint ma, másképpen működött a szociális háló – ebből a gyerekek pusztán morzsákat értettek meg, de azt gondolom egy felnőtt számára sem egyszerű témáról van szó. Ezen kívül egy éremmúzeumot tekintettünk meg, megtudtuk, mi minden szolgált pénzként, megcsodáltuk az anyagok és formák sokféleségét.

Következő állomásunk Selmezbánya volt. Itt ezüstöt bányásztak, a bányák már rég kimerültek. Egy elhagyott tárnában sétálva hallgattuk meg, élhattük át milyen élete lehetett a bányászoknak, akik 6 éves gyerekek is lehettek. 15 éves koruktól felnőttként dolgoztak – hetedikeseink számára ez annyit jelent, hogy két év múlva akár napi 12 órát kellene lehúzni a bányában. Ilyen lehetőségek mellett az iskola nem is olyan rossz időtöltés. Aztán ellátogattunk a városba is, ahol Petőfi Sándor és Mikszáth Kálmán jártak iskolába. Tudtuk, hogy Európa-szerte elismert szakemberek kerültek ki a város egyeteméről, melynek

jogutódja a Soproni Erdészeti Egyetem és a Miskolci Egyetem. A diákéletről is lehetnek elképzeléseink.

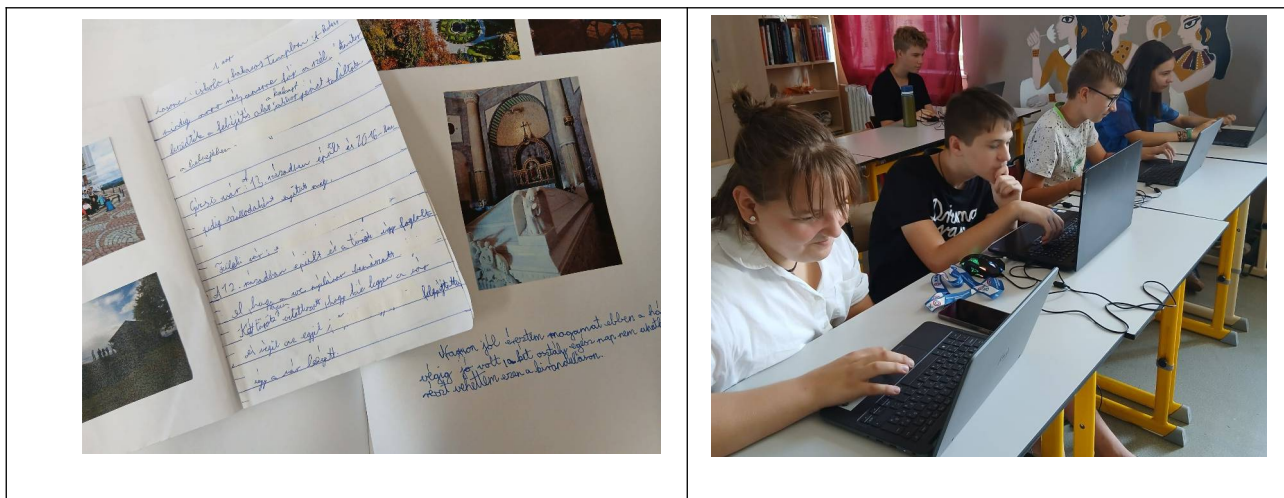
Utolsó napon az Andrássyak birtokain jártunk. Meglátogattuk a Betléri-kastélyt, ahol a grófi család távozása után épp csak pénztárat nyitottak, és igyekeztek megőrizni a főúri élet emlékét a falak között. Minden lakosztályhoz fürdőszoba tartozott. Izgalmas módon ezek a kastély sarkán, a világos, benapozott szegletekben kaptak helyet, míg a szobák belül, gyakran ablak nélkül kerültek kialakításra. Láttunk muránói csillárt, gyönyörű intarziákat, páncélokot, és természetesen trófeákat, hiszen az épület vadászkastélyként üzemelt. Hallottunk a család történetéről is. Például Andrássy Dénesről, aki rangon alul házasodott meg, és ezért kitagadták örökségéből. Öccse halálos ágyán kérte a szüleit, hogy béküljenek ki. Így került ismét birtokaiba az Andrássy vagyon, és lett mecénása a környéknek. Feleségének Rozsnyón szobrot is emeltek. Mauzóleumuk egy ékkő a Krasznahorkai vár alatt, volt szerencsénk meglátogatni, megcsodálni.

A túránkat Rozsnyón zártuk, ahol az utca is múzeum, ha megfelelő társasággal jár ott valaki. Mesél minden tér, minden kődarab. Nekünk ezt a tudást kellett hazavinnünk, és ha lehet kamatoztatnunk.

Tanulóink hazatérve az **értékelő órán** útinaplókat készítettek, melyben fényképeket és élményeket gyűjtöttek össze, hogy el tudják tenni maguknak emlékebe, mégis mit láttak, merre jártak. Ehhez készítettünk közös online fényképalbumot, melyet tanulóink együtt szerkesztettek, és így biztosan mindenről volt kép, amit szerettek volna megmutatni. Az útvonal állomásain jegyzetek készültek, illetve nagy segítségükre voltak az esti kvízzjátékok kérdései, amit szintén felidéztünk, és sok ilyen módon érintett téma került be az

útinaplókba. Jó volt látni, hogy minden gyermek mást tartott fontosnak, más ragadta meg a figyelmét, de olyan nem volt, aki semmit nem szeretett volna írni.

Június 4-én a hetedik osztály tartotta az **összetartozásnapi műsort**, amelynek záró műsorszámá az volt, amikor a gyerekek elmondták az utazás során szerzett élményeiket:

Gyerekek gondolatai:

Jó volt Szlovákiába utazni, mert egy olyan élmény volt, ami örökre megmarad. Érdekes volt látni, hogy az emberek ott hogyan beszélnek magyarul. Nagyon szép tájszólásuk van. Segítőkészek voltak. Amikor a boltban nem tudtunk valamit, megkérdeztünk egy helybelit, aki magyarul válaszolt. Attól, hogy Szlovákiában élnek, még magyarként tekintenek magukra. Amikor meglátogattunk egy iskolát, sajnos a gyerekekkel nem találkozhattunk egy járvány miatt, de vittünk nekik barátságkarkötőt, és ők az ablakhoz tódultak, hogy lássanak minket. Csak integetni tudtunk egymásnak.

Nagyon szép helyeket látogattunk meg. A selmecbányai bánya sokunk kedvence volt itt ezüstöt bányásztak, de voltunk Körmöcbányán is, az aranybánya volt. Bejártuk a hatalmas régi tárnákat, megtudtuk, hogy ott 14 éves kortól dolgoztak a fiúk, sokat tanultunk a bányászok életéről. Buszozás közben megcsodáltuk a hegyeket, a városokat. Számomra egy kissé felkavaró volt látni, hogy ez mind már nem tartozik Magyarországhoz. Sok izgalmas múzeumot láttunk például az Andrássyak kastélyát is igyekeztek teljes épségében megőrizni. A Füleki várban törökkori vitéz vezetett körbe minket, de csak a végén derült ki, amikor láttuk videón, hogy az idegenvezetőnket öltöztetik be páncélba.

Szomorú volt hallani, hogy sok felvidéki magyar szlovák iskolába adja a gyermekét, hogy jobban megtanulja a nyelvet, ott viszont a magyar kultúrával nem találkozik, nem fontos neki és a gyermekeit már a magyar nyelvre sem tanítja meg – elszlovákosodik. Sokan költöznek Magyarországra, így fogy a magyar a határainkon kívül mindenhol.

A szlovákok is kedvesek voltak hozzánk. A szálláson a konyhásnénik nem beszéltek magyarul, de mosolyogtak, megértettek minket. A szálloda tulajdonosa magyar volt, mindenben segített nekünk, nagyon jól éreztük magunkat, sokáig buliztunk este. A buszon is énekeltünk, bár ez nem mindenkinek tetszett.

Majd **témanapot** tartottunk, ahol sok izgalmas feladatot oldottak meg iskolánk növendékei, minden osztályt két csoportra osztottunk és forgószínpadszerűen járták a tantermeket, ahol a hetedikesek várták őket, saját gyártású feladataikkal. Több Kahoot! készült, de voltak memórijátékok, kirakók, címerszínezés, térképen keresgélős játék, a múzeumokban fényképezett tárgyakról kellett kitalálni, vajon melyik micsoda..., és még sok olyasmi, ami az alsóbb osztályok érdeklődését is felkeltette és már nagyon várják, hogy elutazhassanak a történelmi Magyarország valamelyik csodálatos szegletébe.

